

Wywiad z płk. dr. hab. inż. Leszkiem Elakiem, prorektorem ds. dydaktycznych Akademii Sztuki Wojennej

Piotr Orłowski: Biorąc pod uwagę obecne uwarunkowania środowiska bezpieczeństwa i położenie Polski, w jakim kierunku/kierunkach Pańskim zdaniem powinno rozwijać się wyższe szkolnictwo wojskowe?

Leszek Elak: Geostrategiczne położenie Polski, przynależność do Sojuszu Północnoatlantyckiego i struktur zachodnich instytucji, a także wzrost zagrożeń – szczególnie militarnych – powodują, że pojawia się potrzeba posiadania wyższego szkolnictwa wojskowego. W Polsce jest ono zorganizowane podobnie jak w USA czy u innych nатовskich partnerów. Poziom nauczania został dostosowany do kształcenia przyszłych oficerów na potrzeby poszczególnych rodzajów sił zbrojnych w akademiach wojskowych: Akademii Sztuki Wojennej, Akademii Wojsk Lądowych, Lotniczej Akademii Wojskowej, Akademii Marynarki Wojennej oraz Wojskowej Akademii Technicznej dla systemu logistycznego Sił Zbrojnych RP. Wymienione uczelnie kształcą przyszłych oficerów, dowódców plutonów. Z kolei ASzWoj kształci oficerów starszych na trzech poziomach sztuki wojennej: taktyki rodzajów wojsk, sztuki operacyjnej i strategii wojskowej. Aktualny system szkolnictwa wojskowego odpowiada wymaganiom narodowym i sojuszniczym. Ponadto ASzWoj będący częścią systemu logistycznego kształci oficerów i osoby cywilne na potrzeby: dowództw, sztabów, instytucji wojskowych i cywilnych związanych z obroną narodową RP.

PO: Analizując kierunki studiów/specjalistyczne kursy realizowane przez wojskowe uczelnie za granicą, jakie rozwiązania tam funkcjonujące najchętniej implementowałby Pan do systemu szkolnictwa wojskowego w Polsce?

LE: Każdy kraj organizuje system szkolenia kadr dowództw sztabowych i pracowników cywilnych na potrzeby własnej obrony. W związku z tym struktury organizacyjne są zróżnicowane, podobnie jak programy kształcenia, które muszą odpowiadać polityce obronnej danego państwa.

Dla przykładu: Akademia Obrony NATO kształci oficerów i pracowników cywilnych z NATO i państw współpracujących z tą organizacją w zakresie ich przygotowania do implementacji strategii Sojuszu w krajach członkowskich. Natomiast Narodowy Uniwersytet USA kształci kadry dla amerykańskich Sił Zbrojnych i instytucji cywilnych w zakresie realizacji polityki obronnej USA.

Formy i metody kształcenia studentów są podobne w uczelniach zagranicznych i w Polsce. Zakres przekazywanej wiedzy jest uzależniony od poziomów obowiązujących w teorii sztuki wojennej i bezpieczeństwie narodowym w takim wymiarze, aby państwo mogło zapewnić sobie realizację interesów narodowych przy pomocy wykształconych wojskowych i kadr cywilnych. Polski system ich kształcenia na potrzeby obronne spełnia wymagania.

PO: Czy w obecnych uwarunkowaniach na rynku szkolnictwa wyższego w Polsce widzi Pan miejsce dla tworzenia kolejnych uczelni tego typu? Jeśli tak, to jakich lub o jakim profilu?

LE: W wyższym szkolnictwie wojskowym nie ma potrzeby zmian organizacyjnych, natomiast jest konieczna dyskusja w obszarach programowych, aby wzbogacać programy kształcenia kadr wojskowych i cywilnych na potrzeby obrony narodowej RP w związku z ciągłymi zmianami w środowisku bezpieczeństwa międzynarodowego. Z kolei jeśli chodzi o rynek cywilny to jest on bogaty w uczelnie zajmujące się kształceniem studentów na potrzeby bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego.

PO: W jakich obszarach/kierunkach studiów/specjalizacji w Pańskiej ocenie polskie szkolnictwo wyższe powinno/może być liderem na rynku szkolnictwa w łonie NATO?

LE: Polskie wojskowe szkolnictwo wyższe skupia się na przygotowaniu kadr wojskowych i cywilnych do pracy w systemie obrony narodowej RP. Wiedza i praktyka nabyta przez nauczycieli ASzWoj mogą być oferowane dla naszych natowskich partnerów ze wschodniej części sojuszniczego terytorium, a więc państw wschodniej flanki.

W tym miejscu należy zaznaczyć miejsce ASzWoj w NATO w obszarze kształcenia przyszłych dowódców na poziomie sztuki operacyjnej i strategii wojskowej. Wydział Wojskowy uczelni od trzech lat kształci oficerów w tym zakresie. Wśród naszych regionalnych partnerów rośnie zainteresowanie kształceniem ich oficerów właśnie w tych obszarach.

PO: Czy uważa Pan, że szkolnictwo wyższe powinno również w większym stopniu oferować specjalistyczne kursy/szkolenia/studia dedykowane pracownikom resortu obrony narodowej?

LE: ASzWoj jest uczelnią przygotowaną do kształcenia pracowników resortu obrony narodowej i innych instytucji państwowych w różnych formach, dzięki posiadaniu dobrze przygotowanej kadry dydaktycznej na Wydziale Bezpieczeństwa Narodowego i w Instytucie Strategii Wojskowej na Wydziale Wojskowym.

W tym roku akademickim w ASzWoj powstała Szkoła Administracji Obronnej, która prowadzi szkolenie na Wyższych Kursach Obronnych dla pracowników administracji rządowej i samorządu terytorialnego, a więc także pracowników spoza resortu obrony narodowej. Oferta w tym zakresie obejmuje również szkolenie na kursach obronnych i zarządzania kryzysowego.

Wywiad z płk. dr. hab. inż. Leszkiem Elakiem, prorektorem ds. dydaktycznych ASW

Naszą ambicją jest uruchomienie studiów podyplomowych z polityki bezpieczeństwa, przeznaczonych dla posłów i senatorów. Aktualnie prowadzimy rekrutację na studia Master of Business and Administration Defense & Security, skierowaną do kadry menadżerskiej sektora cywilnego.

PO: Czy widzi Pan uzasadnienie dla pogłębiania współpracy na linii szkolnictwo wojskowe – uczelnie cywilne? Jeśli tak to w jakich obszarach?

LE: ASzWoj współpracuje z wieloma uczelniami cywilnymi w wielu obszarach, takich jak: działalność ekspercka, badania w dyscyplinie nauk o bezpieczeństwie i nauk o obronności, kształcenie postaw patriotycznych i poszerzenie tradycji narodowych.

W strukturze naszej uczelni znajduje się specjalistyczne Centrum Szkolenia Obrony przed Bronią Masowego Rażenia, a także Centrum Badań nad Bezpieczeństwem, stwarzające ośrodek analiz i ekspertyz na potrzeby organów władzy publicznej. Kadra dydaktyczna i naukowa ASzWoj współpracuje ze swoimi kolegami z innych uczelni cywilnych w ramach międzyuczelnianych porozumień nie tylko w obszarach wyżej wymienionych, ale także w innych. Akademia od czasu jej utworzenia intensywnie rozwija współpracę międzyuczelnianą.

